



DET KONGELIGE  
JUSTIS- OG POLITIDEPARTEMENT

# St.prp. nr. 76

(1999-2000)

---

## Billighetserstatninger av statskassen

*Tilråding fra Justis- og politidepartementet av 2. juni 2000,  
godkjent i statsråd samme dag.*

## **1 Billighetserstatningsordningen generelt - retningslinjer og organisering**

I henhold til nye retningslinjer for behandling av billighetserstatninger som ble vedtatt av Stortinget 26. oktober 1999 og iverksatt 20. november 1999, skal klager over vedtak som er fattet av Billighetserstatningsutvalget før ikrafttredelsestidspunktet, fremmes for Stortinget.

De klager som fremmes i denne proposisjonen, er slike klager.

## **2 Billighetserstatningsutvalgets arbeid**

Etter redegjørelsen for Billighetserstatningsutvalgets arbeid inntatt i St.prp. nr. 23 (1999-2000) har Billighetserstatningsutvalget hatt 4 møter og behandlet 481 saker. Det er innvilget billighetserstatning i 180 saker med til sammen 13 925 000,-. Erstatningsutbetalingene i de enkelte søknadene ligger mellom kr 20 000,- og kr 200 000,-.

Utskrift av Billighetserstatningsutvalgets vedtak og dokumentene i samtlige saker følger vedlagt som utrykt vedlegg.

### 3 Klagesaker

#### *Sak nr 1*

NN, født 1944, har søkt om billighetserstatning fra statskassen på grunn av senskader etter strålebehandling. Det ble også rettet kritikk mot helsevesenets holdninger. Søker fikk innvilget kr 75 000,- i billighetserstatning. Det ble klaget over beløpets størrelse. Etter en vurdering i Justisdepartementet ble saken forelagt Billighetserstatningsutvalget på ny, og ikke fremmet som en ordinær klage til Stortinget.

Statens helsetilsyn uttalte at det ikke synes å være noen tvil om at søkers senskader skyldtes strålebehandlingen, og at hun hadde utviklet bivirkninger i større grad enn forventet, men innenfor det en kunne kalkulere som en mulig risiko. Statens helsetilsyn sammenliknet saken med senere behandlede søknader etter stråleskader, og anbefalte at erstatningen ble satt opp til kr 150 000,-.

Justisdepartementet bemerket at på bakgrunn av de prinsipielle spørsmål saken reiste, nemlig om etterfølgende økninger i erstatningsnivået bør gis virkning i klagesaker, ble den fremmet for Billighetserstatningsutvalget og ikke som ordinær klagesak i Stortinget. Det ble uttalt at det var uheldig for søker at erstatningsnivået ble hevet kort tid etter saken ble behandlet, men at det også måtte anses å være i strid med billighetserstatningsordningens skjønnsmessige natur å justere erstatningen i ettertid basert på erstatningsnivået i senere saker. Saken ble oversendt Billighetserstatningsutvalget med åpen konklusjon.

Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til Justisdepartementets vurdering når det gjaldt etterfølgende økninger i erstatningsnivået. Utvalget uttalte at det også måtte tas i betraktning at de på det tidspunkt vedtak ble truffet, kun hadde kompetanse til å innvilge inntil kr 150 000,-, og at et slikt beløp bare ville tilstås i de aller alvorligste sakene. Det ble videre uttalt at dette måtte anses som en klage over utvalgets avgjørelse. På bakgrunn av endrede opplysninger i saken fant Billighetserstatningsutvalget å bevilge ytterligere kr 25 000,- til søker, slik at den samlede billighetserstatningssummen ble kr 100 000,-.

Det klages over erstatningens størrelse. I klagen vises det til de skader søker har fått etter behandlingen, at erstatningsnivået for slike skader er hevet, og at det ikke bør gjøres forskjell på søkere. Det vises også til at Statens helsetilsyn anbefalte at søknaden ble innvilget med totalt kr 150 000,-.

Statens helsetilsyn viser til at klagen ikke inneholder nye opplysninger, og opprettholder sin tidligere tilråding der det anbefales at søker samlet får tilkjent kr 150 000,-.

Justisdepartementet som sekretariat for Billighetserstatningsutvalget fremmer med dette klagen.

*Sak nr 2*

NN, født 1934, har søkt om billighetserstatning av statskassen på grunnlag av invaliditet i høyre hånd som følge av påstått feilbehandling etter håndleddsbrudd.

Statens Helsetilsyn viste til at man kunne ha valgt andre måter til sikring av fragmentstillingen, for eksempel sikring ved innsettelse av tynne stålpinne gjennom huden. Mot denne bakgrunn konkluderte Helsetilsynet med at søker hadde hatt et uheldig møte med helsevesenet. Etter å ha blitt gjort oppmerksom på at saken tidligere hadde vært behandlet og avslått av Norsk Pasientskadeerstatning, ville Helsetilsynet likevel ikke anbefale billighetserstatning.

Justisdepartementet viste til at saken tidligere hadde vært behandlet av Norsk Pasientskadeerstatning. Siden billighetserstatningsordningen ikke fungerer som et supplement til andre erstatningsordninger, falt saken i utgangspunktet utenfor billighetserstatningsordningen. Det ble likevel vurdert om saken etter en konkret vurdering kunne gi grunnlag for en billighetserstatning, men Justisdepartementet kom til at dette ikke var tilfellet.

Billighetserstatningsutvalget tiltrådte forberedende instansers vurdering og konklusjon, og billighetserstatning ble ikke tilkjent.

I klagen vises det til at hun har fått en betydelig og varig skade etter håndleddsbrudd, og for øvrig vises det til tidligere anførsler.

Statens Helsetilsyn kan ikke se at klagen inneholder nye medisinske opplysninger, og opprettholder sin tidligere tilråding.

Justisdepartementet som sekretariat for Billighetserstatningsutvalget fremmer med dette klagen.

*Sak nr 3*

NN, født 1950, har søkt om billighetserstatning av statskassen på grunnlag av at helsevesenet ikke har kunnet gi en sikker diagnose eller effektiv behandling av ufrivillige rykninger i armer og ben. Som ett av flere behandlingsforsøk ble han lobotomert. Han har mottatt erstatning med kr 100 000,- på grunnlag av Stortingets vedtak av 18.06.1996 om en generell erstatningsordning for alle gjenlevende som var lobotomert.

Statens helsetilsyn viste til at årsaken til de plagsomme og ufrivillige bevegelsene ikke var sikkert fastslått, men at det ble antatt at søker hadde en form for hjerneskade. Han ble lobotomert etter en rekke andre behandlingsoalternativer hadde vært prøvet. Statens helsetilsyn uttalte at det ikke kunne reises faglig kritikk mot det foretatte vurderingsarbeidet og det deretter utførte inngrep. Statens helsetilsyn fant ikke grunnlag for å tilrå billighetserstatning.

Justisdepartementet og Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til Statens helsetilsyns vurdering og konklusjon, og billighetserstatning ble ikke tilkjent.

I klagen anføres at det ikke er tillagt tilstrekkelig vekt at inngrepet var meget nedverdiggende for søker. Han opplevde månedene på spesialavdeling som et sammenhengende eksperiment. Som psykiatrisk pasient hadde han ikke noe vern og måtte bare finne seg i å delta i «eksperimentene». Videre anføres at årsaken til plagene antas å kunne finnes i en mulig pådratt hjerneskade under fødselen. Det vises til at moren gikk 4,5 uker over tiden. Fødselen ble beskrevet som meget hard.

Statens helsetilsyn finner ikke at det foreligger nye medisinske opplysninger som har betydning for vurderingen av saksforholdet, og opprettholder tidligere tilråding.

Justisdepartementet som sekretariat for Billighetserstatningsutvalget fremmer med dette klagen.

#### *Sak nr 4*

NN, født 1941, har søkt om billighetserstatning av statskassen på grunnlag av mangelfull undersøkelse og behandling for tannskade og andre plager ved X sykehus, samt ærekrenkende adferd fra legenes side.

Statens helsetilsyn viste til at søker tidligere hadde inngitt klage til fylkeslegen, samt at han også hadde søkt om erstatning fra Norsk Pasientskadeerstatning. Helsetilsynet uttalte at det ikke var grunnlag for å kritisere legene ved fylkessykehuset, og billighetserstatning ble ikke anbefalt.

Justisdepartementet og Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til Statens helsetilsyns vurdering og konklusjon, og billighetserstatning ble ikke tilkjent.

I klagen anføres det at Billighetserstatningsutvalgets beslutning bygger på uriktige opplysninger. Søker viser til Helsetilsynets uttalelse hvor det fremgår at søker ikke har hatt anfall etter at et bestemt medikament ble gitt, mens søker sier han har hatt flere anfall. Ellers vises det til tidligere dokumentasjon.

Helsetilsynet uttaler at det ikke er innkommet nye medisinske opplysninger i saken, og tidligere tilråding opprettholdes.

Justisdepartementet som sekretariat for Billighetserstatningsutvalget fremmer med dette klagen.

#### *Sak nr 5*

NN, født 1928, har søkt om billighetserstatning av statskassen med påstand om uberettiget innleggelse ved Sentralsykehuset i X. Søkers lege hadde tidligere antatt at hun hadde gjennomgått lungetuberkulose som var blitt helbredet spontant, og da det forelå symptomer på at søker på ny var i ferd med å få lungetuberkulose ble hun henvist til Sentralsykehuset i X. Søker mente imidlertid at hun ikke hadde lungetuberkulose og at hun derfor ikke skulle vært innlagt. Hun anførte også at innleggelsen medførte at hun ble stigmatisert i nærmiljøet.

Statens helsetilsyn påpekte at søkers symptomer ga grunn til å tro at hun kunne utvikle smitteførende tuberkulose. Det forelå ikke dokumentasjon for i hvilken grad søker ble informert om sin tilstand. Det ble uttalt at de misforståelsene søknaden bygget på kunne ha vært forebygget ved informasjon fra sykehuset, men at hun måtte anses å ha blitt undersøkt, behandlet og fulgt opp av primærlege i samsvar med datidens og dagens prinsipper for pasienter som har gjennomgått lungetuberkulose. Billighetserstatning ble ikke anbefalt.

Justisdepartementet og Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til Statens helsetilsyns vurdering og konklusjon, og billighetserstatning ble ikke tilkjent.

I klagen anfører søker i det vesentlige at vedtaket er fattet på uriktig grunnlag, og at Statens helsetilsyns uttalelse om at en del misforståelser kunne ha vært forebygget ved informasjon til henne bør komme i hennes favør, i det hun følte at hun var tvangsinnlagt på sykehuset og måtte ta medi-

siner hun fikk bivirkninger av. Hun anfører også at Statens helsetilsyn har lagt for liten vekt på at hun er blitt stigmatisert i nærmiljøet etter innleggelsen.

Statens helsetilsyn viser til at klagen ikke inneholder nye medisinske opplysninger som gir grunnlag for å endre deres tidligere tilråding.

Justisdepartementet som sekretariat for Billighetserstatningsutvalget fremmer med dette klagen.

#### *Sak nr 6*

NN, født 1945, har søkt om billighetserstatning av statskassen. Grunnlaget for søknaden er påstått skade som følge av strålebehandling av kreft.

Statens helsetilsyn viste til at en hadde fulgt datidens og dagens retningslinjer med hensyn til omfang ved strålebehandlingen, og at de skader søker hadde fått som følge av behandlingen var påregnelige. Helsetilsynet var derfor av den oppfatning at søker ikke kunne sies å ha kommet særlig uheldig ut i sitt møte med helsevesenet, og fant ikke å kunne tilrå billighetserstatning i dette tilfellet.

Justisdepartementet og Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til Statens helsetilsyns vurdering og konklusjon, og billighetserstatning ble ikke ytet.

I klagen anføres det at hun ble utsatt for store stråledoser, og at det er årsaken til hennes plager. Hun mener hun ble feilbehandlet, og at billighetserstatning derfor må ytes.

Statens helsetilsyn viser til at klagen ikke har tilført saken nye medisinske opplysninger, og opprettholder derfor sin tidligere tilråding i saken.

Justisdepartementet som sekretariat for Billighetserstatningsutvalget fremmer med dette klagen.

#### *Sak nr 7*

NN, født 1961, har søkt om billighetserstatning av statskassen på grunn av at han skal ha blitt feilbehandlet med medikamenter på sykehus og senere etter utskrivningen. Dette skal ha medført at han utviklet Parkinsons/Parkinsons liknende sykdom.

Statens helsetilsyn viste til at det hadde vært alminnelig praksis å bruke antipsykotika i moderate mengder ved en slik tilstand som forelå, og at det vanskelig kunne reises faglige innvendinger mot bruken av medikamentene. Helsetilsynet anbefalte derfor ikke at det ble innvilget billighetserstatning.

Justisdepartementet viste til at skader som faller inn under Norsk Pasientskadeerstatning ikke blir behandlet etter Billighetserstatningsordningen. Det ble derfor ikke tatt stilling til de skader som faller inn under Norsk Pasientskadeerstatning. Når det gjaldt Statens helsetilsyns vurdering av perioden 16.04.1991-01.07.1992 var Justisdepartementet i det vesentlige enige med Helsetilsynets vurdering og konklusjon. For skader inntruffet etter ovennevnte tidspunkt er det søkt om erstatning fra Norsk Pasientskadeerstatning.

Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til forberedende instansers vurdering og konklusjon, og billighetserstatning ble ikke innvilget.

I klagen anføres det at søker gjennom behandlingen er blitt utsatt for fysiske skader som kunne vært unngått dersom helsevesenet hadde gitt ham en annen behandling.

Helsetilsynet viser til at klagen ikke inneholder nye opplysninger som gir grunnlag for å endre tidligere tilråding, og opprettholder tidligere vurdering og konklusjon.

Justisdepartementet som sekretariat for Billighetserstatningsutvalget fremmer med dette klagen.

#### *Sak nr 8*

NN, født 1949, har søkt om billighetserstatning av statskassen på grunn av komplikasjoner etter en hjerneblødning forårsaket av hjertebetennelse. Han kunne verken gå, snakke eller lese. Han har arbeidet for å gjenvinne flest mulige ferdigheter, men har fortsatt store funksjonshemninger. Søker mener hjerneblødningen kunne ha vært unngått om han hadde fått riktig behandling ved X sykehus. Han har tidligere fremsatt erstatningskrav mot staten, men kravet ble avvist da en ikke fant det sannsynliggjort at det kunne knyttes erstatningsbetingende uaktsomhet til undersøkelsen ved X. Saken er ikke prøvet rettslig.

Statens helsetilsyn uttalte at selv om ikke noen kunne lastes for hjerneblødningen, måtte det likevel fastslås at søker hadde kommet uheldig ut i sitt møte med helsevesenet, og anbefalte billighetserstatning med kr 100 000,-.

Justisdepartementet tiltrådte Helsetilsynets vurdering, men anbefalte billighetserstatning med kr 125 000,-. Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til Statens helsetilsyns og Justisdepartementets vurdering, men tilkjente billighetserstatning med kr 150 000,-.

Det klages over erstatningsbeløpets størrelse. Søker påpeker hvordan hjerneblødningen har snudd opp-ned på hans daglige liv, og at legene som behandlet ham burde gjort dette på en annen måte.

Statens helsetilsyn viser til at klagen ikke inneholder nye medisinske opplysninger, og opprettholder sin tidligere tilråding.

Justisdepartementet som sekretariat for Billighetserstatningsutvalget fremmer med dette klagen.

#### *Sak nr 9*

NN, født 1970, har søkt om billighetserstatning av statskassen på grunnlag av følgetilstand etter behandling av muskelsykdom. Søker ble påført betydelig skade og ble avhengig av rullestol da han fikk Prednisolon for sin muskelsykdom.

Statens helsetilsyn viste til at Prednisolon kan medføre muskelsvekkelse hos personer som er disponert for dette, men at dette ikke kan forutsies. Behandlingen med Prednisolon var i seg selv ikke kritikkverdig, men sett hen til at han ble rammet av en invalidiserende muskelsykdom i ung alder, ble billighetserstatning likevel anbefalt med kr 100 000,-.

Justisdepartementet og Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til Helsetilsynets vurdering og konklusjon, og billighetserstatning ble tilkjent med kr 100 000,-.

Det klages over erstatningsbeløpets størrelse.

Statens Helsetilsyn viser til at klagen ikke inneholder nye medisinske opplysninger, og opprettholder sin tidligere tilråding.



Justisdepartementet som sekretariat for Billighetserstatningsutvalget fremmer med dette klagen.

#### *Sak nr 10*

NN, født 1951, har søkt billighetserstatning av statskassen. Grunnlaget for søknaden er forsinket diagnose ved hjerteinfarkt. Det søkes også om erstatning for mangelfull orientering i forbindelse med spontan abort samt mangelfull behandling ved neglinfeksjon.

Statens helsetilsyn viste til at Norsk Pasientskadeerstatning behandlet saken om søkers gjentatte neglrotbetennelse, og dette grunnlaget er derfor ikke behandlet av Helsetilsynet. Søknaden ble avslått i Pasientskadeerstatningsnemnda. Det pekes videre på at hovedgrunnlaget for søknaden er den forsinkede diagnosen av hjerteinfarkt, og Helsetilsynet har derfor ikke gått inn på søkers anførsler om den behandling hun fikk ved sykehus X da hun spontanaborterte sent i svangerskapet. Statens helsetilsyn uttalte at den forsinkede blodproppopløsende behandlingen kan ha gitt hjertemuskelskade av et større omfang enn om diagnosen var blitt stilt tidligere, men at dette likevel må kunne registreres som en påregnelig hendelse i forbindelse med akutt hjerteinfarkt. Billighetserstatning ble derfor ikke anbefalt.

Justisdepartementet og Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til Helsetilsynets vurdering og konklusjon, og billighetserstatning ble ikke innvilget.

I klagen anføres det at da skaden kan ha blitt større på grunn av forsinket behandling, bør hun være berettiget til erstatning. Det fremheves også at det i uttalelsen fra Helsetilsynet fremgår at det er spesielt viktig å få behandlet yngre mennesker på et tidlig tidspunkt.

Helsetilsynet viser til at klagen ikke inneholder nye opplysninger som gir grunnlag for å endre tidligere tilråding, og opprettholder tidligere vurdering og konklusjon.

Justisdepartementet som sekretariat for Billighetserstatningsutvalget fremmer med dette klagen.

#### *Sak nr 11*

NN, født 1926, har søkt om billighetserstatning av statskassen på grunnlag av at hun ble smittet av gule stafylokokker ved en operasjon for ankelbrudd. Infeksjonen har blant annet medført at hun har gått glipp av et yrkesaktivt liv.

Statens helsetilsyn viste til at infeksjon etter slike operasjoner ikke kan sies å være en helt uvanlig komplikasjon. Det ble uttalt at søker hadde fått god behandling for de oppståtte senfølgene, og billighetserstatning ble ikke anbefalt.

Justisdepartementet og Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til Statens helsetilsyns vurdering og konklusjon, og billighetserstatning ble ikke tilkjent.

I klagen vises det blant annet til at det ikke fremgår av vedtaket om man har vurdert sykehusets manglende innsetting av vindu i gipsen, slik at operasjonssåret kunne vært tilgjengelig for inspeksjon. Det fremkommer heller ikke om en har tatt stilling til sykehusets vurdering av eventuelle smitekilder som fremgår av søknaden. For øvrig vises det til tidligere anførsler.

Statens helsetilsyn mener at klagen ikke inneholder nye medisinske opplysninger som ikke var kjent ved Helsetilsynets første behandling av søknaden, og opprettholder derfor sin tidligere tilråding.

Justisdepartementet som sekretariat for Billighetserstatningsutvalget fremmer med dette klagen.

#### *Sak nr 12*

NN, født 1946, har søkt om billighetserstatning av statskassen på grunnlag av det omsorgsarbeidet hun har nedlagt for sin sønn som følge av at han ble CP-skadet etter at han holdt på å drukne. Belastningen har medført at hun flere ganger har vært til behandling på psykiatrisk sykehus. Søker er nedslitt både fysisk og psykisk, og mottar i dag uføretrygd.

Statens helsetilsyn viste til at billighetserstatning normalt bare ytes til den som selv har kommet uheldig ut av sin behandlingssituasjon, og ikke til pårørende selv om en kommer til at hovedpersonen ville vært berettiget til slik erstatning. Statens helsetilsyn fant derfor ikke at søker kunne sies å ha hatt et uheldig møte med helsevesenet, og billighetserstatning ble ikke anbefalt.

Justisdepartementet viste til at det fulgte av praksis at billighetserstatning ikke tilkjennes på grunnlag av omsorgsbelastninger, og billighetserstatning ble derfor ikke anbefalt.

Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til forberedende organers vurderinger og konklusjon, og billighetserstatning ble ikke tilkjent.

I klagen vises det til tidligere anførsler.

Statens helsetilsyn mener at klagen ikke inneholder nye opplysninger av betydning for søknaden om billighetserstatning, og tidligere tilråding opprettholdes.

Justisdepartementet som sekretariat for Billighetserstatningsutvalget fremmer med dette klagen.

#### *Sak nr 13*

NN, født 1934, har søkt om billighetserstatning av statskassen. Grunnlaget for søknaden er påstått feilbehandling i forbindelse med tannbehandling. Søknaden ble i første omgang avslått av Billighetserstatningsutvalget. Søker anfører i klagen at hennes plager og sykdommer skyldes tannfyllingsmaterialer og kvikksølvforgiftning. Klagen ble av Justisdepartementet betraktet som en fornyet søknad, og oversendt Statens helsetilsyn for ny vurdering og uttalelse.

Statens helsetilsyn viste til at det måtte ansees sannsynliggjort at det var sammenheng mellom søkers utvikling av allergiske symptomer og tannbehandlingen, og anbefalte etter dette at det ble ytet erstatning med kr 50 000,-. Etter oppfordring fra Justisdepartementet kom Helsetilsynet med en presisering av sitt standpunkt. De viste i denne sammenheng til de omfattende konsekvenser den allergiske reaksjonen hadde hatt for søker, og anbefalte billighetserstatningen øket til kr 100 000,-.

Justisdepartementet og Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til Statens helsetilsyns vurdering, og billighetserstatning ble ytet med kr 100 000,-.

Det klages over beløpets størrelse.

Statens helsetilsyn viser til at klagen ikke inneholder nye opplysninger som tilsier et endret standpunkt i saken, og opprettholder sin opprinnelige tilråding.

Justisdepartementet som sekretariat for Billighetserstatningsutvalget fremmer med dette klagen.

#### *Sak nr 14*

NN, født 1930, har søkt om billighetserstatning av statskassen. Grunnlaget for søknaden er skader etter strålebehandling. Etter avsluttet behandling fikk han plager i svelg, nese og munnhulen med tørrhet av slimhinnene med infeksjoner og skorpeutvikling.

Statens helsetilsyn viste til at søkers svulst var spesielt ondartet, og at det var lokalisert på et område som er spesielt lite tilgjengelig for behandling og som samtidig har nærhet til organer som det er umulig å skjerme mot strålepåvirkning. Helsetilsynet uttalte videre at søker utvilsomt var blitt sterkt rammet av invalidiserende skader som følge av strålebehandling, men at disse skadene er av en uunngåelig og dermed av en påregnelig karakter. Strålebehandlingen som ble utført, var nødvendig. Helsetilsynet anbefalte derfor ikke at det ble innvilget billighetserstatning.

Justisdepartementet og Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til Helsetilsynets vurdering og konklusjon, og billighetserstatning ble ikke tilkjent.

I klagen vises det til de alvorlige komplikasjoner søker har fått etter behandlingen. Han har mistet synet, med de problemer dette medfører. Det anføres også at det burde ha blitt gitt bedre informasjon under behandlingen.

Statens helsetilsyn viser til at klagen ikke inneholder nye medisinske opplysninger som gir grunnlag for endring av tidligere tilråding.

Justisdepartementet som sekretariat for Billighetserstatningsutvalget fremmer med dette klagen.

#### *Sak nr 15*

NN, født 1932, har søkt om billighetserstatning av statskassen på grunnlag av feilbehandling i forbindelse med diagnostiseringen av en løsemiddelskade. Det er tidligere søkt om billighetserstatning på grunnlag av mangelfull skolegang og mulig løsemiddelskade. Angjeldende søknad er fremmet på grunnlag av nye medisinske opplysninger.

Statens helsetilsyn viste til at de medisinske uttalelsene om at søker hadde en løsemiddelskade forelå allerede i 1989, og kunne ikke se at det senere hadde kommet til nye fakta. Billighetserstatning ble ikke anbefalt.

Justisdepartementet og Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til Statens helsetilsyns vurderinger og konklusjon, og billighetserstatning ble ikke tilkjent.

I klagen vises det til at søker fikk medisiner av spesialister som antok at han måtte lide av angst og depresjoner på et tidspunkt da løsemiddelskaden ikke var kjent. For øvrig vises det til tidligere anførsler.

Statens helsetilsyn viser til at klagen ikke inneholder opplysninger som gir grunnlag til å endre tidligere tilråding.

Justisdepartementet som sekretariat for Billighetserstatningsutvalget fremmer med dette klagen.

#### *Sak nr 16*

NN, født 1937, har søkt billighetserstatning av statskassen på grunnlag av feilbehandling for depresjon i 1964. Det ble anført at hun som følge av elektro-sjokkbehandlingen fikk sterk halvsidig hodepine, stoffskifteproblemer og skader i ryggen og i kjeven.

Statens helsetilsyn viste til at det medisinske grunnlaget for elektro-sjokkbehandlingen var faglig forsvarlig. Hva angikk formen for behandling, ble det vist til at den ikke var uvanlig den gang. Søkers fysiske plager ble videre vurdert å ikke ha noen sikker sammenheng med elektro-sjokkbehandlingen. Billighetserstatning ble etter dette ikke anbefalt.

Justisdepartementet og Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til Statens helsetilsyns vurdering og konklusjon, og billighetserstatning ble ikke gitt.

I klagen vises det i det vesentlige til tidligere anførsler. Det anføres også at antallet elektro-sjokkbehandlinger gitt over kort tid var for høyt, og at utførelsen, uten narkose samtidig med at andre pasienter var til stede, ikke var riktig. Det påpekes også at hukommelsestapet må settes i sammenheng med behandlingen.

Statens helsetilsyn viser til at klagen ikke inneholder nye medisinske opplysninger som ikke var kjent ved første gangs behandling av saken, og opprettholder derfor sin tidligere tilråding.

Justisdepartementet som sekretariat for Billighetserstatningsutvalget fremmer med dette klagen.

#### *Sak nr 17*

NN, født 1925, har søkt om billighetserstatning av statskassen på grunnlag av hode- og nakkesmerter og svimmelhet etter behandling for nakkesmerter med røntgenstråler. Det ble hevdet at behandlingen var av eksperimentell karakter.

Statens helsetilsyn viste til at røntgenbehandling ved nakkesmerter var en veletablert behandling som ikke var av eksperimentell karakter i det aktuelle tidsrom. Billighetserstatning ble ikke anbefalt.

Justisdepartementet og Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til Statens helsetilsyns vurdering og konklusjon, og billighetserstatning ble ikke tilkjent.

I klagen er det anført at han mistet kjønnsdriften som følge av behandlingen. For øvrig vises det til tidligere anførsler.

Statens helsetilsyn viser til at det ikke er kjent i den vitenskapelige litteratur at røntgenbehandling mot nakkesmerter kan påvirke kjønnsdriften, og opprettholder derfor sin tidligere tilråding.

Justisdepartementet som sekretariat for Billighetserstatningsutvalget fremmer med dette klagen.

*Sak nr 18*

NN, født 1953, har søkt om billighetserstatning av statskassen på grunnlag av at hun mistet sitt tredje barn under fødselen i 1985, og at hun i den forbindelse ble påført sterke smerter og skade.

Helsetilsynet viste til at hodet lot seg raskt forløse ved fødselen, men en betydelig kraft var nødvendig for å få skuldrene forløst. Halshvirvelsøylen brakk og barnet var dødfødt, med fødselsvekt 4590 gram. Helsetilsynet uttalte videre at søkers overvekt innebar en øket risiko for operasjonskomplikasjoner, slik at faktorene som talte mot keisersnitt veide tyngre enn de som talte for. Helsetilsynet fant således at legene ikke gjorde noen faglige feil da de unnlot å etterkomme ønsket om keisersnitt. Helsetilsynet fant heller ikke grunn til å bebreide legene i deres forsøk på en rask forløsning for å redde barnet. Billighetserstatning ble ikke anbefalt.

Justisdepartementet og Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til Helsetilsynets vurderinger og konklusjon, og billighetserstatning ble ikke tilkjent.

I klagen vises det til ulike fagartikler vedrørende keisersnitt, overtidig svangerskap og fastsittende skuldre.

Helsetilsynet viser til at klagen ikke inneholder nye opplysninger som gir grunnlag for å forandre deres tidligere tilråding.

Justisdepartementet som sekretariat for Billighetserstatningsutvalget fremmer med dette klagen.

*Sak nr 19*

NN, født 1969, har søkt om billighetserstatning av statskassen på grunnlag av mangelfull behandling av hofteskade. Søker fikk en hest over seg og ble innlagt med store ryggskader. Sykehusets lege oppfattet ryggskaden som det vesentligste og da røntgenbildene ikke viste noen synlig skade, ble søker sendt hjem. Hun ble imidlertid innlagt etter noen timer, da situasjonene ikke bedret seg. Hun opplyser at hun på dette tidspunktet hadde store smerter, men at det ikke ble gjort noen videre undersøkelser av henne før det var gått flere dager. Operasjonene ble først foretatt ni dager etter innleggelsen. Søker har i dag nedsatt bevegelighet.

Statens helsetilsyn fant det kritikkverdig at den første undersøkelsen ikke avslørte en så betydelig skade som et lårhalsbrudd. Diagnosen ble imidlertid stilt etter reinnleggelsen, og forsinkelsen måtte anses uten betydning for den videre utvikling av tilstanden. Operasjonen ble utsatt et par dager på grunn av at hun hadde menstruasjon. Statens helsetilsyn anbefalte at billighetserstatning ikke ble tilkjent.

Justisdepartementet og Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til Statens helsetilsyns vurderinger og konklusjon, og billighetserstatning ble ikke tilkjent.

I klagen vises det til at skaden først ble oppdaget etter en uke. For øvrig vises det til tidligere anførsler.

Statens helsetilsyn viser til at det nøyaktige tidspunktet for diagnosen er uklart, men fastholder at det ikke har noen vesentlig betydning for utviklingen at reposisjon og nagling ble forsinket noen få dager. Statens helsetilsyn opprettholder sin tidligere tilråding.

Justisdepartementet som sekretariat for Billighetserstatningsutvalget fremmer med dette klagen.

#### *Sak nr 20*

NN, født 1942, har søkt om billighetserstatning av statskassen på grunnlag av betydelige senskader etter strålebehandling. Søker mener at hvis man hadde klart å stille riktig diagnose på et tidligere tidspunkt, ville behandlingen vært annerledes, og de betydelige stråleskadene ville vært unngått.

Statens helsetilsyn uttalte at det ikke kan reises kritikk mot diagnosen og den etterfølgende strålebehandling søker fikk i 1981. Daværende metoder ble brukt, og det var først i 1991 en fikk metoder som kunne avverget gal behandling i dette tilfellet. Det ble videre vist til at det var vanlig med ulike komplikasjoner etter en så vidt intens og omfattende strålebehandling som denne, og at komplikasjonene varierte på grunn av individuell tålsomhet overfor strålepåvirkningen. Statens helsetilsyn mente imidlertid at de skadene han hadde fått etter strålebehandlingen var langt mer alvorlige enn det som kunne karakteriseres som påregnelige komplikasjoner ved den aktuelle strålebehandlingen, og anbefalte derfor at det ble innvilget billighetserstatning til søker med kr 150 000,-.

Justisdepartementet sluttet seg til Helsetilsynets vurdering, men anbefalte billighetserstatning med kr 125 000,- under henvisning til tidligere praksis i liknende saker.

Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til Justisdepartementets vurdering og konklusjon, og billighetserstatning ble tilkjent med kr 125 000,-.

Det klages over beløpets størrelse. I klagen anføres det at hans plager forsterker seg gradvis.

Statens Helsetilsyn viser til tidligere uttalelse og opprettholder sin tilrading på kr 150 000,-.

Justisdepartementet som sekretariat for Billighetserstatningsutvalget fremmer med dette klagen.

#### *Sak nr 21*

NN, født 1948, har søkt om billighetserstatning av statskassen på grunnlag av skade og redusert livskvalitet etter for sen behandling av påvist malignitet i livmorshalsen og for intens strålebehandling.

Statens helsetilsyn viste til at søker ble regelmessig kontrollert frem til kreftdiagnosen ble stilt i 1982. I denne tiden var det celleforandringer, men det var vanskelig å skille mellom tegn på infeksjon og forandringer som kunne tyde på kreft. For så vidt gjaldt strålebehandlingen ble det uttalt at hun ble helbredet for sin kreftsykdom, men at denne strålebehandlingen har en sjelden, men påregnelig komplikasjon med noe varierende grad av alvorlighet. Statens helsetilsyn fant etter dette at søker ikke hadde kommet spesielt uheldig ut i sitt møte med helsevesenet, og billighetserstatning ble ikke anbefalt.

Justisdepartementet og Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til Statens helsetilsyns vurdering og konklusjon, og billighetserstatning ble ikke tilkjent.

I klagen fastholder søker sine tidligere anførsler.

Statens helsetilsyn viser til at klagen ikke inneholder opplysninger som ikke var kjent under første gangs behandling, og tidligere tilråding opprettholdes.

Justisdepartementet som sekretariat for Billighetserstatningsutvalget fremmer med dette klagen.

#### *Sak nr 22*

NN, født 1933, har søkt om billighetserstatning fra statskassen på grunnlag av følgetilstand etter strålebehandling for kreft ved X sykehus.

Statens helsetilsyn uttalte at søker hadde fått påregnelige komplikasjoner som relativt sett måtte karakteriseres som moderate. Helsetilsynet fant derfor ikke at søker hadde kommet særlig uheldig ut i sitt møte med helsevesenet, og billighetserstatning ble derfor ikke anbefalt.

Justisdepartementet og Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til Statens helsetilsyns vurdering og konklusjon, og billighetserstatning ble ikke gitt.

I klagen pekes det på hvilke konsekvenser behandlingen har hatt for henne, og at disse ikke kan betegnes som moderate.

Statens helsetilsyn viser til at det ved klagen ikke er kommet nye medisinske opplysninger som gir grunnlag for å fravike tidligere tilråding.

Justisdepartementet som sekretariat for Billighetserstatningsutvalget fremmer med dette klagen.

#### *Sak nr 23*

NN, født 1946, har søkt om billighetserstatning av statskassen på grunnlag av langvarige plager med leggsår etter behandling for en alvorlig skade i 1968.

Statens helsetilsyn viste til at det i søkers tilfelle ble gjort et lite inngrep for at tilgangen til blodårene skulle bli mer stabil. Man kunne ikke se bort fra at det i forløpet til dette kan ha vært silketråder som hadde ligget under huden og som kan ha forårsaket betennelse flere år senere. Helsetilsynet la imidlertid til grunn at dette måtte anses som en helt påregnelig komplikasjon, og billighetserstatning ble ikke anbefalt.

Justisdepartementet og Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til Statens helsetilsyns vurdering og konklusjon, og billighetserstatning ble ikke tilkjent.

I klagen vises det til at Billighetserstatningsutvalget feilaktig har lagt til grunn at han begynte å arbeide som montør noen uker etter operasjonen. Søker opplyser at han begynte å jobbe først etter ett år. For øvrig vises det til tidligere anførsler.

Statens helsetilsyn viser til at klagen ikke inneholder nye medisinske opplysninger, og opprettholder sin tidligere tilråding.

Justisdepartementet som sekretariat for Billighetserstatningsutvalget fremmer med dette klagen.

#### *Sak nr 24*

NN, født 1934, har søkt om billighetserstatning av statskassen. Grunnlaget for søknaden er forsinket diagnose av stoffskiftesykdommen hypothyreose. Hun anfører at den forsinkede diagnosen har påført henne unødvendige plager.

Statens helsetilsyn viste til at det ut fra klinisk og laboratoriemessige bedømmelse ikke var riktig å begynne behandlingen tidligere. Helsetilsynet konkluderte på denne bakgrunn med at søker ikke har hatt et uheldig møte med helsevesenet, og det ble ikke anbefalt billighetserstatning.

Justisdepartementet og Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til Helsetilsynets vurdering og konklusjon, og billighetserstatning ble ikke tilkjent.

I klagen vises det i det vesentlige til tidligere anførsler. Det vises også til søkers utgifter i forbindelse med sykdommen.

Statens helsetilsyn viser til at klagen ikke inneholder nye medisinske opplysninger som gir grunnlag for endring av tidligere tilråding.

Justisdepartementet som sekretariat for Billighetserstatningsutvalget fremmer med dette klagen.

#### *Sak nr 25*

NN, født 1939, har søkt om billighetserstatning av statskassen på grunnlag av feildiagnose ved X sykehus. Han mener feildiagnosen har hatt trygdemessige konsekvenser for ham. Trygdesaken ble avvist i ankeutvalget for Trygderetten.

Helsetilsynet viste til at en eventuell feildiagnose av «hjerneatrofi» i stedet for en mer nøytral betegnelse på søkerens hodeskader, har vært uten betydning for søkerens sykdomsforløp og for den trygdemessige bedømmelsen. Billighetserstatning ble ikke anbefalt.

Justisdepartementet og Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til Helsetilsynets vurderinger og konklusjon, og billighetserstatning ble ikke tilkjent.

I klagen vises det til tidligere anførsler, samt at det er vedlagt en omfattende mengde dokumenter.

Statens helsetilsyn viser til at klagen ikke inneholder opplysninger av betydning for spørsmålet om billighetserstatning, og opprettholder sin tidligere tilråding.

Justisdepartementet som sekretariat for Billighetserstatningsutvalget fremmer med dette klagen.

#### *Sak nr 26*

NN, født 1951, har søkt om billighetserstatning av statskassen med påstand om mangelfull grunnskoleopplæring på bakgrunn av at søker var mye borte fra skolen. Fraværet var grunnet i at han skal ha blitt mobbet på skolen for sin bakgrunn som omstreifer.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet viste til at det fremgikk av dokumentasjonen i saken at søker hadde fullført syvårig grunnskoleopplæring med normalt fravær, og at også andre som ikke har omstreiferbakgrunn ble utsatt for mobbing. Det ble også vist til at søkers familie var bofaste, i motsetning til mange omstreifere. Billighetserstatning ble ikke anbefalt.

Justisdepartementet og Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementets vurdering og konklusjon, og billighetserstatning ble ikke tilkjent.



I klagen anfører søker i det vesentlige at hans liv nærmest er ødelagt på grunn av den psykiske terroren han ble utsatt for på skolen av elever og lærere, og at det er dette som er årsaken til at han er uføretrygdet.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet viser til at klagen ikke inneholder nye opplysninger som gir grunnlag for å endre deres tidligere tilråding.

Justisdepartementet som sekretariat for Billighetserstatningsutvalget fremmer med dette klagen.

#### *Sak nr 27*

NN, født 1947, har søkt om billighetserstatning av statskassen på grunnlag av mangelfull skolegang. Søker er av omstreiferslekt.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet viste til at søkers familie praktiserte en noenlunde bofast tilværelse slik at ordinær skolegang var mulig, og langt på vei ble gjennomført. Departementet fant det tilstrekkelig sannsynliggjort at han har gjennomgått syvårig grunnskole, og fant på denne bakgrunn ikke å kunne anbefale billighetserstatning.

Justisdepartementet og Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementets vurdering og konklusjon, og billighetserstatning ble ikke ytet.

I klagen anføres det at søker ikke fikk tilstrekkelig undervisning til tross for at han har fullført syv års skolegang.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet viser til at klagen ikke inneholder nye opplysninger, og opprettholder sin tidligere tilråding i saken.

Justisdepartementet som sekretariat for Billighetserstatningsutvalget fremmer med dette klagen.

#### *Sak nr 28*

NN, født 1931, har søkt om billighetserstatning av statskassen som følge av manglende grunnskoleopplæring på grunn av 2. verdenskrig.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet viste til at søkers tap av skolegang skyldtes krigen, og at det etter lang og fast praksis i Billighetserstatningsutvalget ikke ytes billighetserstatning for forhold som skyldes krigssituasjon. Departementet fant på denne bakgrunn ikke å kunne tilrå billighetserstatning.

Justisdepartementet og Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementets vurdering og konklusjon, og billighetserstatning ble ikke tilkjent.

I klagen anføres at søker på grunn av store eksemplager i barndommen måtte utsette skolestart ett år, og at han derigjennom tapte ett års skolegang også før krigen. Anførselen er ikke dokumentert.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet viser til at klagen ikke inneholder nye opplysninger som tilsier en annen vurdering, og opprettholder sin tidligere tilråding.

Justisdepartementet som sekretariat for Billighetserstatningsutvalget fremmer med dette klagen.

*Sak nr 29*

NN, født 1934, har søkt om billighetserstatning av statskassen. Grunnlaget for søknaden er tapt skolegang under 2. verdenskrig.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet viste til lang og fast praksis i Stortinget for at tap eller skade som følge av krigstilstand ikke kan gi grunnlag for billighetserstatning. Departementet fant på denne bakgrunn ikke å kunne tilrå at det ble ytet billighetserstatning.

Justisdepartementet og Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementets vurdering og konklusjon, og billighetserstatning ble ikke ytet.

I klagen anføres det at Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet i sin vurdering har lagt til grunn at søker har fått to år lengre skolegang enn hva som faktisk er tilfellet.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet viser til at det ikke har vært mulig å oppdrive ytterligere dokumentasjon i saken. Departementet finner heller ikke at klagen inneholder opplysninger som skulle tilsi en endret tilråding i saken. På denne bakgrunn har Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet kommet til at deres tidligere tilråding i saken bør opprettholdes.

Justisdepartementet som sekretariat for Billighetserstatningsutvalget fremmer med dette klagen.

*Sak nr 30*

NN, født 1945, har søkt staten om billighetserstatning med påstand om mangelfull grunnskoleopplæring, plassering på hjelpeskole og manglende ettervern.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet uttalte at søkeren ble overflyttet til en kommunal spesialskole for elever med lærevansker etter første skoleår. Hun gikk på denne skolen ut syvende klasse. Fagdepartementet fant at overføringen til spesialskolen var forsvarlig ut fra datidens vurderinger. Det ble foretatt faglige vurderinger som pekte i retning av behov for et eget undervisningsopplegg, og det ble ikke funnet holdepunkter for at søkeren ble feilplassert i forhold til vanlig praksis på den tiden. Når det gjaldt innholdet i den undervisningen søker fikk på spesialskolen, så Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet det som kritikkverdig at det ikke fantes elevjournaler som beskrev søkers utvikling. Departementet fant imidlertid ut fra en totalvurdering ikke grunnlag for at hennes opplæringssituasjon var spesielt dårlig sammenliknet med det skoletilbudet som eksisterte på den tiden. For så vidt gjaldt påstanden om manglende ettervern, fant fagdepartementet ikke grunnlag for at søkeren hadde krav på oppfølging etter syvende skoleår. Billighetserstatning ble ikke anbefalt.

Justisdepartementet og Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementets vurdering og konklusjon, og billighetserstatning ble ikke tilkjent.

I klagen anføres at spesialskolen ble oppfattet som en skole for åndssvake, og at søkeren opplevet oppholdet som stigmatiserende. Hun mener at det ikke ble gitt god nok oppfølging av hennes skrive- og lesevansker, noe som har medført vanskeligheter både privat og i arbeid. Videre anføres det at man-

glende dokumentasjon for oppfølgingen av søker på spesialskolen underbygger påstanden om at hun ikke ble tilstrekkelig fulgt opp. Søker peker også på at hun har kjennskap til at andre elever ved spesialskolen fikk dårlig oppfølging.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet har gjennomgått saken, men finner ikke at det i klagen fremkommer opplysninger som ikke tidligere er kjent og vurdert, og opprettholder derfor sin tidligere tilråding.

Justisdepartementet som sekretariat for Billighetserstatningsutvalget fremmer med dette klagen.

#### *Sak nr 31*

NN, født 1968, har søkt om billighetserstatning av statskassen på grunnlag av mangelfull skolegang. Søker lider av dysleksi og hevder at han ikke har fått tilfredsstillende tilrettelagt undervisning i skolen, og at han i dag har vanskeligheter med å lese og skrive.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet viste til at han søkte bistand hos PP-tjenesten da han måtte gå første klasse om igjen. Han fikk etter dette spesialundervisning frem til niende klasse. Det forelå ikke informasjon om spesialundervisning i åttende klasse. Søker fikk spesialundervisning alene og i grupper. På bakgrunn av ovennevnte fant Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet ikke grunnlag for å anbefale billighetserstatning.

Justisdepartementet og Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementets vurderinger og konklusjon, og billighetserstatning ble ikke tilkjent.

I klagen anføres det at søker hadde de største vanskelighetene med å lese og skrive etter gjennomført grunnskole.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet viser til at man etter en fornyet vurdering ikke kan se at skolen eller kommunen har forsømt sine plikter, og tidligere tilråding opprettholdes.

Justisdepartementet som sekretariat for Billighetserstatningsutvalget fremmer med dette klagen.

#### *Sak nr 32*

NN, født 1954, har søkt om billighetserstatning av statskassen. Grunnlaget for søknaden er feilplassering i hjelpeklasse gjennom hele folkeskolen, samt den mobbing som fulgte av dette. Det anføres også at søkers mor forgjeves skal ha bedt om hjelp ved X sosialkontor.

Barne- og familiedepartementet viste til at barnevernsmyndighetene ikke hadde grepet inn overfor søker eller hans familie, og fant på denne bakgrunn ikke grunnlag for å rette kritikk mot barnevernet i denne saken. Billighetserstatning ble ikke anbefalt.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet viste til at søker fra starten på folkeskolen, som et prøveprosjekt, ble plassert i hjelpeklasse uten individuell begrunnelse, og uten at lovens fremgangsmåte for slik plassering ble fulgt. Det ble videre vist til at kommunens faglige kompetanse ikke ble trukket inn ved vurderingen av dette prøveprosjektet, samt at prosjektet vedvarte helt frem til søkers overgang til ungdomsskole, uten faglig evaluering og godkjen-

nelse. Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet fant i tillegg at søker heller ikke har fått oppfylt de krav til skolegangens omfang som dagjeldende lovgivning oppstilte. Departementet fant på denne bakgrunn at søker burde ytes billighetserstatning med kr 80 000,-.

Justisdepartementet og Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til Barne- og familiedepartementets og Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementets vurderinger og konklusjon, og billighetserstatning ble ytet med kr 80 000,-.

Det klages over erstatningsbeløpet under henvisning til de plager søker har hatt livet gjennom. Det er også vist til et avisutklipp i tilknytning til en annen billighetserstatningssak hvor et høyere erstatningsbeløp ble ytet.

Statens ungdoms- og adopsjonskontor, som er delegert Barne- og familiedepartementets kompetanse i slike saker, viser til at det ikke er fremkommet nye opplysninger som tilsier en endret vurdering av den barnevernfaglige siden av saken, og opprettholder dermed sin tidligere tilråding.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet viser til at klagen ikke inneholder nye opplysninger som tilsier en endring av deres tidligere tilråding i saken.

Justisdepartementet vil bemerke at billighetserstatning ytes etter en konkret vurdering i det individuelle tilfelle, og at faktum i den sak det vises til ikke uten videre er overførbart på denne saken.

Justisdepartementet som sekretariat for Billighetserstatningsutvalget fremmer med dette klagen.

### *Sak nr 33*

NN, født 1928, har søkt om billighetserstatning av statskassen på grunnlag av mangelfull skolegang. Søker skal ha blitt skrevet ut av fjerde klasse etter bare seks års skolegang. Utskrivingen skal ha skjedd i forbindelse med innhenting av arbeidere til tvangsarbeid for okkupasjonsmakten.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet viste til at søkers skolegang måtte anses for å være lite tilfredsstillende, men en slik skolegang var ikke uvanlig på slutten av 30-årene og i krigstiden. Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet konkluderte på denne bakgrunn med at søker ikke hadde kommet spesielt uheldig ut i forhold til andre, og billighetserstatning ble ikke anbefalt.

Justisdepartementet og Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementets vurdering og konklusjon, og billighetserstatning ble ikke tilkjent.

I klagen anføres det at det må være rimelig å tilkjenne søker billighetserstatning basert på en helhetsvurdering.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet viser til at klagen ikke inneholder nye opplysninger som tilsier en endret konklusjon, og tidligere tilråding opprettholdes.

Justisdepartementet som sekretariat for Billighetserstatningsutvalget fremmer med dette klagen.

*Sak nr 34*

NN, født 1937, har søkt om billighetserstatning av statskassen på grunnlag av mangelfull grunnskoleopplæring. Søker er av omstreiferslekt.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet viste til at søker var i opplæringspliktig alder fra 1944-1951. Departementet viste videre til at det ikke fantes dokumentasjon for søkers grunnskoleopplæring, og la til grunn at hun ikke hadde fått den skolegang hun hadde krav på. Billighetserstatning ble anbefalt med kr 60 000,-.

Justisdepartementet og Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementets vurderinger og konklusjon, og billighetserstatning ble tilkjent med kr 60 000,-.

Det klages over beløpets størrelse.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet viser til at beløpet er i samsvar med tidligere praksis, og tidligere tilråding opprettholdes.

Justisdepartementet som sekretariat for Billighetserstatningsutvalget fremmer med dette klagen.

*Sak nr 35*

NN, født 1929, har søkt om billighetserstatning av statskassen på grunnlag av mangelfull skolegang under 2. verdenskrig.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet viste til at søker ikke kunne sies å ha kommet vesentlig verre ut enn andre som gikk på skole under krigen, og billighetserstatning ble ikke anbefalt.

Justisdepartementet og Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementets vurdering og konklusjon, og billighetserstatning ble ikke tilkjent.

I klagen anføres det at en del av hennes tapte skolegang skriver seg fra et tidsrom forut for krigen hvor norske militære myndigheter overtok skolen i forbindelse med norske soldaters nøytralitetsvakt. Hun anfører derfor at norske myndigheter må bære ansvaret for at hun da bare fikk sporadisk undervisning. Søker stiller også spørsmålsteget ved hvem hun blir sammenliknet med i departementets vurdering av søknaden.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet viser til at det ikke kan sies å gjøre noen forskjell om det var norske eller fremmede styrker som overtok skoler og internater, og at de som søker sammenliknes med, er andre personer som har søkt om billighetserstatning av samme individuelle grunner. Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet opprettholder derfor sin tidligere tilråding.

Justisdepartementet som sekretariat for Billighetserstatningsutvalget fremmer med dette klagen

*Sak nr 36*

NN, født 1977, har søkt om billighetserstatning av statskassen. Grunnlaget for søknaden er at søker mener han ikke har fått den spesialundervisning på barne- og ungdomstrinnet som han hadde krav på.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet viste til at det ikke fantes tungtveiende grunner til å reise kritikk mot skoleverket. Det ble beklaget at

skolen ikke nådde oppsatte mål, men det må aksepteres at noen ganger fører ikke tilgjengelige hjelpemidler til et ønsket resultat. Skoleverket hadde således ivaretatt søkers interesser og rettigheter, og det ble derfor ikke anbefalt å yte billighetserstatning.

Justisdepartementet og Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementets vurdering og konklusjon, og billighetserstatning ble ikke tilkjent.

I klagen anføres det at kvaliteten og rammene rundt den tilpassede undervisningen overhodet ikke var tilfredsstillende og at disse forhold ikke kan avhjelpes av at den er gitt i et stort omfang.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet viser til at det i klagen ikke fremkommer nye opplysninger som gir grunnlag for å endre tidligere tilråding.

Justisdepartementet som sekretariat for Billighetserstatningsutvalget fremmer med dette klagen.

#### *Sak nr 37*

NN, født 1936, har søkt om billighetserstatning av statskassen på bakgrunn av den vanskelige livssituasjonen han har kommet i som følge av dysleksi og tilsvarende problemer med tall.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet fant lite dokumentasjon for søkers skolegang. Fagdepartementet fant imidlertid, ut fra foreliggende materiale, ikke grunnlag for at den undervisningen søkeren fikk var feil eller mangelfull.

Justisdepartementet viste til at søknader om billighetserstatning blir vurdert i forhold til det som var faglig og politisk akseptert på den tid da den påstøtte skade eller ulempe oppstod. Senere erfaring og kunnskap på fagområder kan ikke i alminnelighet danne grunnlag for billighetserstatning. Justisdepartementet sluttet seg således til faginstansens vurdering.

Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til forberedende instansers vurdering og konklusjon, og billighetserstatning ble ikke tilkjent.

I klagen anføres det at mangelfulle arkiver og dokumentasjon vedrørende søkers skolegang ikke kan veie til ugunst for ham. Det påpekes videre at de rapporter som foreligger fra skolegangen må bygge på feilvurderinger av hans intellektuelle evner. Det anføres at disse rapportene ikke kan legges til grunn ved vurderingen av billighetserstatningssøknaden. I klagen er det også vedlagt en uttalelse fra spesialist i klinisk psykologi som konstaterer at søker gjennom mange år har slitt med dysleksi, og at han har følt seg stempelt som tilbakestående. Psykologen ser det som sannsynlig at søker ville ha fungert bedre i dag med en nærmere oppfølging under skolegangen.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet har foretatt en ny vurdering av saken. Det bestrides ikke at søker med stor sannsynlighet led av dysleksi, men det bemerkes at fenomenet var ukjent i fagmiljøet på den tid søkeren var i skolepliktig alder. Fagdepartementet finner således ikke grunnlag for å endre sin tidligere tilråding.

Justisdepartementet som sekretariat for Billighetserstatningsutvalget fremmer med dette klagen.

*Sak nr 38*

NN, født 1931, har søkt om billighetserstatning av statskassen på grunnlag av mangelfull skolegang under 2. verdenskrig.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet viste til at søker begynte på skolen som normert og fikk, med unntak av 17 dager som følge av mobiliseringen i 1940, normal skolegang frem til hun ble utskrevet fra skolen i 1945. Billighetserstatning ble ikke anbefalt.

Justisdepartementet og Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementets vurderinger og konklusjon, og billighetserstatning ble ikke tilkjent.

I klagen anføres det at vedtaket er fattet på feil faktisk grunnlag når det er lagt til grunn at søker ikke har tapt skolegang som følge av mobiliseringen. Det vises til at det ikke var spesiell skolegang ved X skole i årene 1943-1945.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet legger på bakgrunn av ny dokumentasjon til grunn at søker har tapt skolegang under krigen. Departementet opprettholder likevel tidligere tilråding idet tapt skolegang på grunn av krigstilstand etter fast praksis ikke kan gi grunnlag for billighetserstatning.

Justisdepartementet som sekretariat for Billighetserstatningsutvalget fremmer med dette klagen.

*Sak nr 39*

NN, født 1972, har søkt om billighetserstatning av statskassen med påstand om mangelfull oppfølging fra skolens side i forhold til hennes hørselsproblemer.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet viste til at søkers hørselsproblemer tilsa at hun hadde behov for hjelpeundervisning på skolen, men at det ikke forelå opplysninger om hvorvidt kommunen søkte hjelp eller forsøkte å kvalifisere egne lærere for å kunne hjelpe henne. Det ble uttalt at en i mangel av opplysninger om det motsatte måtte gå ut fra at søker hadde hatt undervisning med resten av klassen uten at denne var tilrettelagt for henne, slik hun hadde behov for og etter lovverket hadde krav på. Det ble anbefalt Billighetserstatning med kr 75 000,-.

Justisdepartementet og Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementets vurdering og konklusjon, og billighetserstatning ble tilkjent med kr 75 000,-.

Det ble klaget over beløpets størrelse. I klagen anfører søker at til tross for at lærerne var kjent med hennes hørselsproblem, ble dette ikke tatt hensyn til i undervisningen. Hun ble latterliggjort og mobbet på skolen da hun på grunn av den dårlige hørselen misforstod. Det vises til at dette i stor grad har ført til at hun har forspilt sine muligheter til å ta ytterligere utdanning og få det arbeid hun ønsket.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet viser til at klagen ikke inneholder nye opplysninger som gir grunnlag for å endre deres tidligere tilråding.

Justisdepartementet som sekretariat for Billighetserstatningsutvalget fremmer med dette klagen.

*Sak nr 40*

NN, født 1959, har søkt om billighetserstatning av statskassen på grunnlag av feilplassering på spesialskole og mangelfull oppfølging av dysleksi.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet viste til at hovedbegrunnelsen for å plassere søker på spesialskole var at han hadde problemer med kriminalitet, og at det derfor måtte anses som uriktig at han ble kriminell som følge av plasseringen på spesialskole. Det ble uttalt at plasseringen på spesialskole var en rimelig og forsvarlig avgjørelse. Når det gjaldt mangelfull oppfølging som følge av dysleksi, pekte Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet på at det forelå sparsomme opplysninger, men at det ikke var grunn til å undersøke dette nærmere siden det var feilplassering ved spesialskole som var grunnlaget for søknaden.

Justisdepartementet og Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementets vurderinger og konklusjon, og billighetserstatning ble ikke tilkjent.

I klagen viser advokaten til ulike psykologutredninger fra X landsfengsel gitt på bakgrunn av søkers hyperaktivitet og at testresultatene gir en forklaring på hans ustabile væremåte og de problemene han har hatt i jobbsammenheng og privatliv.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet viser til at de tester som søker har gjennomgått var ukjent i fagmiljøet på den tid da han var i opplæringspliktig alder, og opprettholder derfor sin tidligere tilråding.

Justisdepartementet som sekretariat for Billighetserstatningsutvalget fremmer med dette klagen.

*Sak nr 41*

NN, født 1946, har søkt om billighetserstatning av statskassen på grunnlag av mangelfull skolegang. Søker er av omstreiferslekt.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet viste til at søker har gjennomført sjuårig folkeskoleopplæring og at klasselistene viste at hun hadde svært lite fravær i de sju årene hun gikk på skolen. Det ble videre uttalt at etter lang og fast praksis kan ikke mobbing gi grunnlag for billighetserstatning. Billighetserstatning ble ikke anbefalt.

Justisdepartementet og Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementets vurdering og konklusjon, og billighetserstatning ble ikke tilkjent.

I klagen anfører søker at hennes skolegang var et mareritt, og for øvrig vises til tidligere anførsler.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet viser til at klagen ikke inneholder nye opplysninger, og tidligere tilråding opprettholdes.

Justisdepartementet som sekretariat for Billighetserstatningsutvalget fremmer med dette klagen.

*Sak nr 42*

NN, født i 1926, har søkt om billighetserstatning av statskassen på grunnlag av mangelfull skolegang. Søker er av omstreiferslekt.



Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet viste til at den skolegang som var dokumentert var noe mindre enn det søker selv hevdet å ha hatt. Søker reiste rundt med sine foreldre det meste av den tiden hun var i opplæringspliktig alder. Frykten for å bli fratatt barna av myndighetene var også medvirkende årsak til at familien flyttet fra sted til sted. Det ble ansett som sannsynlig at forholdene var slik søker hevdet, og at hun til sammen hadde hatt et halvt års grunnskoleopplæring. Departementet anbefalte billighetserstatning med kr 60 000,-.

Justisdepartementet og Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til fagdepartementets vurdering og konklusjon, og billighetserstatning ble tilkjent med kr 60 000,-.

Det klages over billighetserstatningens størrelse. Søker hevder at beløpet er for lavt både i forhold til det tap hun har lidt ved ikke å ha hatt skolegang i barndommen, og i forhold til hva hun kjenner til at andre i tilsvarende situasjon er innvilget.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet viser til at billighetserstatningens størrelse er i samvar med det Stortinget har vedtatt, og finner ikke grunnlag for å endre tidligere tilråding.

Justisdepartementet som sekretariat for billighetserstatningsordningen fremmer med dette klagen.

#### *Sak nr 43*

NN, født 1932, har søkt om billighetserstatning. Grunnlaget for søknaden er mangelfull grunnskoleopplæring.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet viste til at det i saken var innhentet den dokumentasjon som det var mulig å finne frem til, og det ble lagt til grunn at søker ikke hadde fått den grunnskoleopplæring som han hadde krav på. Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet anbefalte billighetserstatning med kr 60 000,-.

Justisdepartementet og Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementets vurdering og konklusjon, og det ble innvilget billighetserstatning med kr 60 000,-.

I klagen anføres det at det innvilgede beløp er for lite i forhold til de problemer den mangelfulle skolegangen har påført søker.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet viser til at det i klagen ikke fremkommer nye opplysninger i forhold til hans skolegang, og at departementets tilråding er i samsvar med det Stortinget har besluttet i tidligere saker. På denne bakgrunn opprettholdes den tidligere tilråding.

Justisdepartementet som sekretariat for Billighetserstatningsutvalget fremmer med dette klagen.

#### *Sak nr 44*

NN, født 1951, har søkt om billighetserstatning av statskassen på grunnlag av mangelfull skolegang, mangelfull oppfølging av barnevernet og seksuelle overgrep og mobbing på X skole. Det ble anført at søker ble en kasteball i spesialskolesystemet, og at barnevernet ikke grep inn overfor familien med andre hjelpetiltak enn arbeidet med å få plassert søker på spesialskole.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet viste til at skoleverket ikke maktet eller hadde forutsetninger for å dekke søkers behov for tilføring av kunnskaper og ferdigheter. Dette var imidlertid en situasjon som rammet betydelige elevgrupper, og billighetserstatning ble ikke anbefalt.

Barne- og familiedepartementet viste til at påstanden om at søker ble utsatt for mobbing og seksuelle overgrep under oppholdet på X skole ikke er dokumentert, men samsvarer med opplysninger departementet har fått i forbindelse med behandling av liknende saker. Departementet la til grunn at eventuelle overgrep som har skjedd på denne skolen ikke kan være barnevernsmyndighetenes ansvar, og billighetserstatning ble ikke anbefalt.

Justisdepartementet og Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til forberedende organers vurderinger og konklusjon, og billighetserstatning ble ikke tilkjent.

Det klages over avslaget for så vidt gjelder anførselen om seksuelle overgrep. Det vises til at dokumentasjon av de ovennevnte overgrep synes vanskelig å fremskaffe mer enn 30 år etter hendelsen.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet viser til at de i anledning klagen har tilskrevet Barne- og familiedepartementet og bedt dem utdype sine tidligere uttalelser. Barne- og familiedepartementet svarer at det ikke var uvanlig med tilsvarende beskrivelser som søkers i søknader om billighetserstatning, uten at disse kan dokumenteres. Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet finner ikke grunnlag for å endre den tidligere tilråding i saken.

Justisdepartementet som sekretariat for Billighetserstatningsutvalget fremmer med dette klagen.

#### *Sak nr 45*

NN, født 1936, har søkt om billighetserstatning av statskassen på grunnlag av tapt skolegang og vanskelig oppvekst på barnehjem. Søker anfører at han ikke ble tilstrekkelig tatt vare på under sitt opphold i barnehjemmet. Han viser videre til at han ikke har hatt noe utbytte av folkeskolen, samt at skolen benyttet avstraffelse i utstrakt grad overfor elevene.

Barne- og familiedepartementet la i sin vurdering til grunn at søker har stått under omsorg av barnevernet i Ålesund. Departementet fant at barnevernets håndtering av ham synes å ha fungert tilfredsstillende og at barnevernsmyndighetene ikke kunne bebreides for hans vanskelige oppvekst. Barne- og familiedepartementet fant på denne bakgrunn ikke å kunne tilrå erstatning.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet viste til at plasseringen av søker i spesialskole etter datidens lovgivning neppe kunne ansees lovstridig. Departementet pekte videre på at søker i forhold til andre skoleelever på denne tiden har hatt en relativt lang skolegang. Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet fant av dette at skolemyndighetene ikke kunne bebreides søkers manglende utbytte av skoletiden, og anbefalte ikke billighetserstatning.

Justisdepartementet og Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til forberedende instansers vurderinger og konklusjon.

I klagen anføres at feilaktige og mangelfulle opplysninger er lagt til grunn for avgjørelsen uten at dette presiseres nærmere. Det anføres videre, som nytt grunnlag, at søker over lengre tid har vært utsatt for omfattende mobbing.

Statens ungdoms- og adopsjonskontor, som er tildelegert Barne- og familiedepartementets kompetanse i billighetserstatningssaker, viser til at saken ikke er tilført nye opplysninger, og finner derfor å burde opprettholde Barne- og familiedepartementets tilråding i saken.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet kan heller ikke se at saken er tilført nye opplysninger som tilsier en endret vurdering, og opprettholder sin tidligere tilråding i saken.

Justisdepartementet ønsker i tilknytning til anførselen om mobbing å bemerke at mobbing etter Billighetserstatningsutvalgets faste praksis er ansett som et generelt samfunnsproblem som ikke kan være grunnlag for billighetserstatning.

Justisdepartementet som sekretariat for Billighetserstatningsutvalget fremmer med dette klagen.

#### *Sak nr 46*

NN, født 1952, har søkt om billighetserstatning av statskassen på grunnlag av mangelfull skolegang og problemer som følge av plassering på barnehjem. Søker er av omstreiferslekt.

Barne- og familiedepartementet viste til at det på bakgrunn av de opplysninger som forelå i saken var vanskelig å trekke noen entydig konklusjon om hvorvidt barnevernet hadde forsømt sitt ansvar etter barnevernloven av 1953. Etter departementets syn kunne søker likevel ikke sies å ha kommet spesielt uheldig ut sammenlignet med andre barn som var under barnevernets omsorg i den samme perioden. Billighetserstatning ble ikke anbefalt.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet viste til at søker hadde en usammenhengende skolegang på grunn av familiens stadige flyttinger og senere søkers stadige rømminger. Billighetserstatning ble anbefalt med kr 60 000,-.

Justisdepartementet og Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til forberedende organers vurderinger og konklusjon, og billighetserstatning ble tilkjent med kr 60 000,-.

Det klages over beløpets størrelse. Det anføres at det kan reises betydelig kritikk overfor den måten han ble behandlet på av X, som hadde ansvaret for oppfølgende barnevernstiltak. Det vises for øvrig til tidligere anførsler.

Statens ungdoms- og adopsjonskontor, som har overtatt som forberedende organ for Barne- og familiedepartementet, viser til at barnevernet ikke hadde samme kompetanse på 1960 tallet som i dag. For øvrig kan Statens ungdoms- og adopsjonskontor slutte seg til Barne- og familiedepartementets vurdering og konklusjon, og denne opprettholdes.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet viser til at det ikke foreligger grunnlag til å endre tidligere tilråding, og denne opprettholdes.

Justisdepartementet som sekretariat for Billighetserstatningsutvalget fremmer med dette klagen.

#### *Sak nr 47*

NN, født 1937, har søkt om billighetserstatning av statskassen på grunnlag av manglende skolegang, samt at moren ble fratatt omsorgen for ham.

Barne- og familiedepartementet viste til at søker var i en usikker omsorgssituasjon, og kunne på denne bakgrunn ikke se at det offentlige kunne bebreides for å ha overtatt omsorgen for ham. Vedtaket om omsorgsovertakelse ble fattet med hjemmel i vergerådsloven § 1. Barne- og familiedepartementet fant på denne bakgrunn ikke å kunne tilrå at billighetserstatning skulle ytes.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet viste til at man ikke kunne finne noen dokumentasjon på søkers skolegang, og fant derfor å måtte legge til grunn at han ikke har fått den grunnskoleopplæring han hadde krav på. Departementet anbefalte på denne bakgrunn å yte billighetserstatning med kr 60 000,-.

Justisdepartementet og Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til de forberedende instansers vurderinger og konklusjon, og billighetserstatning ble ytet med kr 60 000,-.

Det klages over beløpets størrelse.

Statens ungdoms- og adopsjonskontor, som er tildelegert Barne- og familiedepartementets tidligere kompetanse i denne typen saker, viser til at X på bakgrunn av foreliggende dokumentasjon i saken ikke kan kritiseres for det tilsyn de førte med søker. Statens ungdoms- og adopsjonskontor støtter derfor Barne- og familiedepartementets tidligere tilråding i saken, og finner at denne bør opprettholdes.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet viser til at klagen ikke inneholder nye opplysninger vedrørende søkers grunnskoleopplæring, og finner på denne bakgrunn ikke grunn til å endre sin tidligere tilråding i saken.

Justisdepartementet som sekretariat for Billighetserstatningsutvalget fremmer med dette klagen.

#### *Sak nr 48*

NN, født 1923, har søkt om billighetserstatning av statskassen. Grunnlaget for søknaden er kritikkverdige forhold ved X arbeidskoloni på den tiden søker bodde der samt at Norsk misjon blant hjemløse fratok ham barna hans.

Barne- og familiedepartementet viste til at barna ble fratatt ham og hans hustru mot deres vilje og uten vergerådets medvirkning, og at dette var et klart brudd på daværende vergerådslov § 1. Barne- og familiedepartementet anbefalte på denne bakgrunn erstatning med kr 90 000,-.

Sosial- og helsedepartementet viste til at det ikke er dokumentert særlig svikt i forhold til søker spesielt, og at søker derfor ikke kunne sies å ha kommet dårligere ut enn andre som var på X arbeidskoloni i den aktuelle perioden. Departementet fant på denne bakgrunn ikke å kunne tilrå billighetserstatning.

Justisdepartementet sluttet seg til fagdepartementenes vurderinger, men anbefalte at erstatningen skulle settes til kr 100 000,-.

Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til forberedende instansers vurdering og konklusjon, og billighetserstatning ble ytet med kr 100 000,-.

Det klages over beløpets størrelse og vises til de prøvelser hans kone gjennomgikk i forbindelse med svangerskap og fødsel.

Statens ungdoms- og adopsjonskontor, som er tildelegert Barne- og familiedepartementets kompetanse i billighetserstatningssaker, viser til at det ikke er fremkommet nye opplysninger med hensyn til den barnevernfaglige siden, og opprettholder sin tidligere tilråding.

Sosial- og helsedepartementet viser til at klagen kun gjelder beløpets størrelse, og har ingen bemerkninger til dette da de ikke fant å kunne tilrå erstatning i første instans.

Justisdepartementet bemerker at de plager søkers kone måtte ha ikke kan ha innvirkning på søkers billighetserstatningssak.

Justisdepartementet som sekretariat for Billighetserstatningsutvalget fremmer med dette klagen.

#### *Sak nr 49*

NN og MM, født henholdsvis 1939 og 1938, har søkt om billighetserstatning fra statskassen på grunn av at barnevernet skal ha kidnappet deres datter ved å plassere henne i fosterhjem uten deres samtykke. Dette skal ha ført til en betydelig psykisk belastning for dem. Det ble også anført at barnevernet i forbindelse med at de begjærte å få datteren tilbake, trenerte saken i den hensikt å legge til rette for omsorgsovertakelse og adopsjon.

Statens ungdoms- og adopsjonskontor fant at det var begått feil fra barneverntjenesten, og anbefalte billighetserstatning med kr 50 000,-.

Justisdepartementet sluttet seg til faginstansens vurdering og konklusjon. Billighetserstatningsutvalget la til grunn at søkernes datter tidligere hadde søkt om billighetserstatning på grunnlag av feil i forbindelse med omsorgsovertakelse og adopsjon. Statens ungdoms- og adopsjonskontor fant i den saken grunn til å klandre barnevernet for å ha plassert datteren på fosterhjem uten foreldrenes samtykke og uten at det var fattet vedtak vedrørende omsorgen for datteren. Statens ungdoms- og adopsjonskontor anbefalte derfor billighetserstatning med kr 50 000,- til datteren. Justisdepartementet sluttet seg til denne vurderingen og konklusjonen, men Billighetserstatningsutvalget fant ved sin behandling at barnevernsnemnda hadde lagt til grunn at anbringelsen hadde skjedd etter ønske fra moren, og kunne derfor ikke danne grunnlag for billighetserstatning. Det ble også vist til at under behandlingen av begjæringen om tilbakeføring av datteren ble det truffet vedtak om å sette hjemmet under tilsyn, og foreldrene hadde samtykket til dels i å stille saken i bero. Billighetserstatning ble derfor ikke innvilget til datteren. Med henvisning til denne saken fant derfor Billighetserstatningsutvalget ikke å kunne innvilge billighetserstatning i den foreliggende saken heller.

I klagen vises det i hovedsak til hvilken belastning det har vært for søkerne å bli fratatt datteren.

Statens ungdoms- og adopsjonskontor anfører at det ved første gangs behandling av søknaden var tvil om det overhodet skulle anbefales billighetserstatning i saken. Statens ungdoms- og adopsjonskontor la til grunn at samtykke fra foreldrene ble gitt. Det vises videre til tidligere uttalelse for søkers øvrige påstander.

Justisdepartementet som sekretariat for Billighetserstatningsutvalget fremmer med dette klagen.

#### *Sak nr 50*

NN, født 1955, har søkt om billighetserstatning av statskassen på grunnlag av senvirkninger av seksuelle overgrep under hele oppveksten. Både mor, far og

en onkel skal ha forgrepet seg på henne. I følge søknaden mener søker å huske at hun ble utsatt for overgrep allerede 4 måneder gammel, og overgrepene skal ha vedvart helt til hun var ca. 18 år. Overgrepene skal blant annet ha bestått i beføling, at hun måtte onanere sine foreldre, innføring av fingre i søkers skjede, innføring av saks i endetarmen, og fra ca. 8 års alder, fullbyrdede samleier fra far og onkel samt sexmisbruk med voldelig tilsnitt fra mor og far. Hun hevder videre at hun som 13-åring har gjennomgått en illegal abort.

Justisdepartementet viste til den sakkyndige erklæringen fra den behandlende psykolog hvor det ble lagt til grunn at overgrep hadde funnet sted, og fant det tilstrekkelig sannsynliggjort at søker hadde vært utsatt for overgrep fra mor og far som beskrevet i søknaden. Dette til tross for at søkers mor, som den eneste av de angitte overgriperne som fortsatt lever, benektet at hun hadde tatt del i overgrep mot søker. Departementet fant imidlertid ikke overgrepene fra søkers onkel tilstrekkelig sannsynliggjort. Særlig på bakgrunn av overgrepens grove karakter og lange varighet fant Justisdepartementet å burde anbefale erstatning med kr 150 000,-.

Billighetserstatningsutvalget sa seg ikke enig med Justisdepartementets bevisvurdering, og kunne ikke se at det var tilstrekkelig sannsynliggjort at søker hadde vært utsatt for seksuelle overgrep. Billighetserstatning ble etter dette ikke ytet.

I klagen anføres det at Billighetserstatningsutvalgets bevisvurdering må være feil, og at søker må anses berettiget til billighetserstatning i dette tilfellet. Med klagen følger to nye legeerklæringer; én fra en spesialist i allmennmedisin og én fra psykiatrisk avdeling ved X sykehus. Begge legger pasientens symptombeskrivelse til grunn og konkluderer med at symptomene er forenlig med at seksuelle overgrep kan ha funnet sted.

Justisdepartementet har etter en fornyet vurdering av den foreliggende dokumentasjon kommet til samme konklusjon som Billighetserstatningsutvalget, og finner det således ikke tilstrekkelig sannsynliggjort at søker har vært utsatt for seksuelle overgrep.

Justisdepartementet som sekretariat for Billighetserstatningsutvalget fremmer med dette klagen.

#### *Sak nr 51*

NN, født 1944, har søkt om billighetserstatning av statskassen på grunnlag av senvirkninger etter seksuelle overgrep i barndommen. Overgriper er angitt å være søkers inngifte onkel, og overgrepene skal ha skjedd gjentatte ganger fra søker var ca. 7 år til hun var ca. 14 år gammel. Overgrepene skal ha bestått i at hun måtte onanere onkelen, at han befølte henne samt at hun måtte utføre oralsex på ham.

Justisdepartementet fant det tilstrekkelig sannsynliggjort at søker hadde vært utsatt for seksuelle overgrep på tross av at onkelen selv nektet for forholdene. Departementet fant det videre tilstrekkelig sannsynliggjort at hennes nåværende psykiske plager hadde sammenheng med disse overgrepene. Det ble imidlertid pekt på at også andre faktorer kunne være en medvirkende årsak til hennes nåværende problemer. Justisdepartementet anbefalte etter dette en helhetsvurdering en erstatning på kr 50 000,-

Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til Justisdepartementet vurdering, og billighetserstatning ble ytet med kr 50 000,-.

Det klages over beløpets størrelse under henvisning til at det ikke kan være tvil om at søkers nåværende psykiske tilstand utelukkende skriver seg fra de seksuelle overgrepene.

Da saken ikke er tilført nye opplysninger som skulle tilsi en endret konklusjon, finner Justisdepartementet å burde opprettholde tidligere tilråding i saken.

Justisdepartementet som sekretariat for Billighetserstatningsutvalget fremmer med dette klagen.

#### *Sak nr 52*

NN, født 1919, har søkt om billighetserstatning av statskassen. Grunnlaget for søknaden er at han aldri har fått erstatning for sin lastebil som ble rekvirert til krigsformål i 1940.

Forsvarsdepartementet viste til at kravet er tilnærmet 60 år gammelt, og at det knytter seg stor usikkerhet til om det faktisk er utbetalt erstatning. Departementet viste videre til at saken «lå død» i mer enn 40 år før den ble brakt inn for Justisdepartementet som billighetserstatningssak. På denne bakgrunn fant Forsvarsdepartementet det ikke rimelig å etterkomme søkers krav, og billighetserstatning ble ikke anbefalt.

Justisdepartementet og Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til Forsvarsdepartementet vurdering og konklusjon, og billighetserstatning ble ikke ytet.

I klagen anføres det at dokumentasjonen i saken indikerer at erstatning aldri ble utbetalt samt at søker har gjort det som kan kreves med hensyn til å søke å inndrive sitt krav. Det vises også til det såkalte jødebo-oppgjøret og at denne ordningen tilsier at også andre som led tap under krigen bør få sine tap erstattet.

Forsvarsdepartementet viser til at det ikke er dokumentert at søker i sin tid purret på erstatningsutbetalingen, og at jødebo-oppgjøret er uvedkommende for vurderingen i denne saken. Forsvarsdepartementet opprettholder på denne bakgrunn sin tidligere tilråding i saken.

Justisdepartementet som sekretariat for Billighetserstatningsutvalget fremmer med dette klagen.

#### *Sak nr 53*

NN, født 1928, har søkt om billighetserstatning av statskassen med påstand om at han etter en arbeidsulykke ikke rettidig har fått de trygdeytelsene han var berettiget til.

Rikstrygdeverket uttalte at søkers krav om ytelser fra folketrygden i forbindelse med arbeidsulykken var behandlet og avgjort i overensstemmelse med gjeldende bestemmelser. Billighetserstatning ble ikke anbefalt.

Justisdepartementet og Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til Rikstrygdeverkets vurdering og konklusjon, og billighetserstatning ble ikke tilkjent.

I klagen anfører søker i det vesentlige at det går klart frem av sakens dokumenter at hans skader og senere plager/smerter skyldes arbeidsulykken han var utsatt for.

Rikstrygdeverket viser igjen til at søker synes å ha mottatt de utytelser fra trygdeetaten som han har hatt krav på, og fastholder derfor sin tidligere tilråding.

Justisdepartementet som sekretariat for Billighetserstatningsutvalget fremmer med dette klagen.

#### *Sak nr 54*

NN, født 1926, har søkt om billighetserstatning av statskassen på grunnlag av tannskader som følge av at hun har vært utsatt for løsemiddeleksponering i sitt arbeide. Enkelt skader ble godkjent som yrkessykdommer, og hun mener at også tannskaden er forårsaket av løsemiddelpåvirkningen.

Rikstrygdeverket viste til vedtak der det ble lagt til grunn at vedkommendes periodontitt og tanntap ikke hadde sammenheng med tidligere påvirkning fra løsemidler på arbeidsplassen. Vedtaket ble anket til Trygderetten som stadfestet vedtaket ved kjennelse. Hun reiste også søksmål mot sin tidligere arbeidsgiver, og denne ble frifunnet ved dom i X lagmannsrett. Rikstrygdeverket konkluderte med at hun hadde blitt behandlet i samsvar med gjeldende regelverk, og anbefalte derfor ikke billighetserstatning.

Kommunal- og arbeidsdepartementet viste til at hun ble tilkjent yrkesskadeerstatning for de sykdommer som er godkjent av Rikstrygdeverket som yrkessykdommer, men ikke for tannlidelsene som det søkes om billighetserstatning for. Det uttales at billighetserstatningsordningen ikke er ment som et supplement til yrkesskadeerstatningsordningen. Billighetserstatning ble ikke anbefalt.

Justisdepartementet og Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til forberedende organers vurdering og konklusjon, og billighetserstatning ble ikke tilkjent.

I klagen vises det til at søknaden også omfatter hennes hjerte- og skjelettlidelser. Når det gjelder tannskadene, er det uttalt at Trygderetten var usikker på årsaksforholdet, og at søker måtte bære bevisbyrden. Det er også anført at erstatningsreglene på dette området ble endret og at hun i dag ville hatt krav på erstatning.

Rikstrygdeverket viser til at klagen ikke inneholder opplysninger som gir grunnlag for en endret anbefaling, og tidligere tilråding opprettholdes.

Kommunal- og arbeidsdepartementet viser til at klagen ikke inneholder opplysninger som tilsier en annen vurdering og konklusjon. Tidligere tilråding opprettholdes.

Justisdepartementet bemerker at søkers hjerte og skjelettlidelser først ble tatt opp i klageomgangen, og at dette grunnlaget må behandles av Billighetserstatningsutvalget før det eventuelt klages inn for Stortinget. Justisdepartementet som sekretariat for Billighetserstatningsutvalget fremmer med dette klagen.



*Sak nr 55*

NN, født 1938, har søkt om billighetserstatning av statskassen. Grunnlaget for søknaden er de belastninger og påkjenninger søker er påført som følge av det offentlige saksbehandling i tilknytning til sak/strid om lovligheten av oppsatt byggverk på naboeiendom.

Justisdepartementet viste til at saken gjaldt rent rettslige spørsmål knyttet til lovligheten av X kommunes og Y fylkeskommunes saksbehandling, og de eventuelle erstatningsrettslige konsekvensene av denne saksbehandlingen. Etter departementets mening var dette spørsmål som naturlig hører under domstolene, og som dermed anses å falle utenfor ordningen med billighetserstatning. Billighetserstatning ble ikke anbefalt.

Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til Justisdepartementet vurdering og konklusjon, og billighetserstatning ble ikke ytet.

I klagen utdypes de kritikkverdige forhold søker mener hun er utsatt for av det offentlige i saken, og det rettes også kritikk mot Sivilombudsmannens saksbehandling i forbindelse med søkers henvendelser.

Justisdepartementet viser til at det ikke er fremkommet opplysninger som tilsier en endret tilråding i saken.

Justisdepartementet som sekretariat for Billighetserstatningsutvalget fremmer med dette klagen.

*Sak nr 56*

NN, født 1971, har søkt om billighetserstatning av statskassen etter å ha mistet synet på høyre øye i en skyteulykke. Ulykken skjedde på en skytebane i 1983. Søker har mottatt kr 39 784,- i erstatning fra et forsikringsselskap via privat ulykkesforsikring.

Justisdepartementet uttalte at det etter fast praksis ikke ytes billighetserstatning på bakgrunn av ulykker. Det ble videre vist til at det ikke fantes holdpunkter for at det offentlige var å bebreide for hans situasjon. Billighetserstatning ble på denne bakgrunn ikke anbefalt.

Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til Justisdepartementets vurdering, og billighetserstatning ble ikke tilkjent.

I klagen anføres det at billighetserstatning kan ytes i saker der det offentlige ikke er å bebreide for søkers lidelser. I den forbindelse vises det til overgrepssaker. Videre pekes det på at han er i en vanskelig situasjon ved å være blind på ett øye.

Justisdepartementet bemerker at det kan innvilges billighetserstatning til personer som har vært utsatt for personskade voldt ved straffbar handling utført før voldsoffererstatningsordningen trådte i kraft 1. januar 1975. For øvrig er det imidlertid som hovedregel et vilkår for innvilgelse av billighetserstatning at det offentlige er å bebreide for den ulempe søkeren har hatt. Etter fast og langvarig praksis er ulykker og hendelige uhell ikke kompensert etter ordningen. Søker har for øvrig mottatt forsikringsutbetaling etter ulykken. Billighetserstatningsordningen ikke er ment som et supplement til andre erstatnings- eller kompensasjonsordninger.

Justisdepartementet som sekretariat for Billighetserstatningsutvalget fremmer med dette klagen.

Justis- og politidepartementet

t i l r å r :

At Deres Majestet godkjenner og skriver under et framlagt forslag til proposisjonen til Stortinget om billighetserstatninger.

---

**Vi HARALD**, Norges Konge,

s t a d f e s t e r:

Stortinget blir bedt om å gjøre vedtak om billighetserstatninger i samsvar med et framlagt forslag.

Tilråding fra Justis- og politidepartementet ligger ved.

## **Forslag til vedtak:**

Klage fra følgende tas ikke til følge:

1. NN
2. NN
3. NN
4. NN
5. NN
6. NN
7. NN
8. NN
9. NN
10. NN
11. NN
12. NN
13. NN
14. NN
15. NN
16. NN
17. NN
18. NN
19. NN
20. NN
21. NN
22. NN
23. NN
24. NN
25. NN
26. NN
27. NN
28. NN
29. NN
30. NN
31. NN
32. NN
33. NN
34. NN
35. NN
36. NN
37. NN
38. NN
39. NN
40. NN
41. NN
42. NN
43. NN
44. NN
45. NN
46. NN

- 47. NN
- 48. NN
- 49. NN
- 50. NN
- 51. NN
- 52. NN
- 53. NN
- 54. NN
- 55. NN
- 56. NN

